Otuz üçüncü sene. Sayı: 4792—436

Perşembe 21 Ağustos 1941

FOTO MAGAZİN

Her taraftan aldığı mektuplar, telgraflar üzerine üstad Yahya Kemalin biribirinden nefis musahabelerile sahifelerini süslemekte devam ediyor. Bu en güzel, en canlı haftalık salon ve harp mecmuasını siz de alınız.

Tasviri Efkâr

MÜSTAKİL YEVMİ GAZETE

Telefon: 20520

Telg. Tasviriefkâr, İstanbul

Gurur, insana değil ulusa gakışır. Müsamahanın, cemiyetten ziyade ferde gakışması gibi.

* * *

(Şarbi 2 nci sahifemizde)

İzmirin iktısadî bayramı

Fuar dün Ticaret Vekili tarafından açıldı

Vekil, bu münasebetle alınan iktısadî tedbirlerden ve ihtikârla mücadeleden de bahseden uzun bir nutuk söyledi

Muhtekirlerle, çetin fakat devamlı bir mücadeleye girişmiş bulunuyoruz. Halk, bu mücadeleye tam manasile iştirak etti

İzmir, 20 (Sureti mahsusada göndердiğimiz arkadaşımız telefonla bildiriyor) — Her sene bir kat daha zenginleşen 11 inci İzmir Enternasyonal Fuarı açılmıştır.

Bu mutlu iktısat bayramı münasebetile şehir daha sabahtan itibaren donatılmıya başlanmıştı. Fuar sahası âdeta bir gelin gibi itinalı bir surette süslenmişti. Saat 17 den itibaren fuarın Lozan kapısına giden cadeler ve bulvarlar fuarı ziyarete gelen 10 binlerce halk ile dolu idi.

Saat 18 den biraz evvel Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen yanlarında Vali ve Belediye Reisi olduğu halde açılma merasiminin yapılacağı Lozan kapısına geldiler. Merasim mahallinde şehrimizde bulunan mebuslar, Generaller, Rumanyanın Ankara Elçisi Ekselans Telemaque, İzmirde yabancı devletler konsolosları, fuara iştirak eden devletler paviyonlarının mümessilleri, mülki ve askerî erkân, gazeteciler yer almışlardı. Merasime saat tam 18 de askerî bando tarafın-

(Devamı sahife 3, sütun 2 de)

İzmir Fuarından bir görünüş

Bir İngiliz mecmuası

gazıyor

Almanya 31 küçük devlete ayrılacak

Harp sonrası iktısadî yardımları için Londrada bir konferans toplanıyor

Stokholm 20 (A.A.) — (D. N.B.)

National Review ismindeki büyük İngiliz mecmuasında yazıldığına göre, İngiltere, ancak Almanya inhilâl ettikten sonra harbe kazanılmış nazarile bakacaktır. Mecmuya göre, Almanyanın 31 küçük devlete ayrılması lâzım gelmektedir.

Londrada toplanack konferans

Londra 20 (A.A.) — Hâlen düşman işgali altında bulunan memleketlere harpten sonra yapılacak iktısadi yardım meselesini görüşmek üzere müttefikler yakında Londrada bir konferans akdedeceklerdir. Bu konferansa yalnız harp sonrası Avrupa vaziyetinin tetkik edilmesi itibarile değil ayni zamanda dünya istihsalât fazlasına bir hal sureti araştırılacağı için de büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Müttefik hükûmetler işgal altında bulunan memleketler kurtulunca bunların aralarında tevzi edilmek üzere dünyanın bir çok kısımlarında büyük ham madde stokları vücude getiriyorlar.

Alman - Rus harbinde son askeri vaziyeti gösterir harita

Askerî Vaziyet

Almanların yeni taarruz hamlesi

Ukraynadan sonra, şimdi de Leningrad tarafına teveccüh etti

Yazan: **General Ali İhsan SÂBİS**

ESKİ ORDU KUMANDANLARINDAN

(Yazısı 2 nci sahifemizdedir)

Sovyet tebliği

Novagrad ve Gomelde anudane çarpışıyoruz

Tehlikeli Alman ilerleyişi devam ediyor

MOSKOVA, 20 (A.A.)

Dün gece neşredilen Sovyet tebliği:

Bütün gün Sovyet kıtaları, cephenin heyeti umumiyesi üzerinde anudane bir surette çarpışmıya devam etmişlerdir. Çarpışmalar, bilhassa Novograd, Kingisep, Gomel ve Odesa istikametlerinde şiddetli olmuştur.

Alman mütemmim malûmata göre pazar günü evvelce bildirilmiş olduğu gibi 22 değil fakat 28 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Pazar gecesi, Kızıl hava kuvvetleri, Rumanyada Plösti petrol mıntakasını bombardıman etmiştir. Büyük yangınlar ve infilâklar müşahede olunmuştur.

(Devamı sahife 3, sütun 5 de)

Alman tebliği

Ukraynada hücumlara devam ediyoruz

Elimize yeniden büyük miktarda esir geçti

BERLİN, 20 (A.A.)

Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Cenubî Ukraynada düşmanın hâlâ işgal ettiği az miktarda köprü başlarına karşı hücuma, muvaffakıyetle devam edilmiştir. Serî kıtalar, şiddetle mukavemet eden düşman kuvvetlerile çarpışarak, 65 tank tahrip etmiş ve büyük miktarda Bolşevik askeri esir almıştır.

Fin tebliği

Helsinki, 20 (A.A.) — D. N. B. Resmî tebliğ:

Sortavalanın cenubu garbisinde vücude getirilen çember Finlandiya kıtaları tarafından daha fazla daral-

(Devamı sahife 3, sütun 4 de)

Günün yazısı

İranda suikasd dedikodusu

Bu defa da İranda, hükûmete karşı bir suikasd tertip edildiği hakkındaki haberi okuyunca hayretlerde kaldık.

Böyle bir suikasd teşebbüsünün katiyen vaki olmadığını, bu haberin tamamile uydurma olduğunu İranın resmî (Pars) ajansı bildirmiştir.

Bu haberin hususî maksadlarla çıkarılmış olduğuna derhal hükmetmek için, hattâ resmen tekzip edilmesine bile hacet yoktu.

İranın hükümdarı Âlâ Hazreti hümayun Rıza Şah Pehlevi, İran idaresini eline aldığındanberi asla fütur getirmiyen azim ve iradesi ile İranı büyük terakki hamlelerile bugünkü kudretli mevkiine yükseltmiş bulunmaktadır.

İran milletinin, bir devlet reisinde bulunması lâzım gelen bütün meziyetleri nefsinde toplamış bu yüksek hükümdarı ve onun kurduğu idareyi çok sevmekte ve saymakta olduğundan eminiz.

İran. Rıza Han Pehleviden evvel hemen daimî surette gevşek bir idare altında yaşamakta ve İran milleti bu yüzden fıtratında olan çalışma ve yükselme kabiliyetlerini göstermek imkânını bulamamakta idi.

Âlâ Hazreti hümayun Rıza Pehlevi Han hükûmeti eline aldıktan sonra ise, İranı gerek umran, gerek iktısad, gerek irfan ve gerek askerlik noktai nazarından büyük tekâmüllere mazhar etmiye muvaffak olmuşlar ve bilhassa evvelce yolsuzluklardan ve idarenin gevşekliğinden dolayı hemen daima muhtel olan asâyişi tesis ve takviye ederek, Asyanın bir köşesinde kaybolmuş gibi görüne o koca ülkeyi, bugün her hangi bir Avrupa devletile mukayese edilecek surette asayiş ve hüsnü idare nimetine kavuşturmuşlardır.

Şah Hazretleri, bir memleketin iktısadî hayatında en müessir vasıtalardan biri olan şimendiferin de ehemmiyetini çok iyi takdir ettikleri içindir, ki Hazer denizinden tâ Umman körfezine kadar uzanan muazzam bir demir yolu inşa ettirmiye de muvaffak olmuşlardır. Memleketin imarı-

TASVİRİ EFKÂR

(Devamı sahife 3, sütun 1 de)

Mr. Eden

Fuar münasebetile

Eden'in Türk milletine mesajı

Türkiyeyi ziyaretimi takip eden birkaç ay zarfında birçok büyük hâdiseler vukua geldi. Fakat birunsur değişmeden kaldı:

Türkiye her hangi bir mütecavize karşı istiklâlini muhafazaya katî surette azmetmiştir

LONDRA, 20 (A.A.)

Hariciye Nazırı Eden, radyo ile Türk milletine bir mesaj göndermiştir:

Eden, bu mesajında ezcümle şöyle demektedir:

İzmir Enternasyonal Fuarının açıldığı bugün, asil Türk milletine hitap etmek benim için habiki bir zevktir.

Harp zamanında böyle bir fuarın tanzimi, çok güçtür. Bu fuarın açılması ve İngilterenin fuarda paviyonunun bulunması, Türkiye ve İngilterenin müşterek istikballerine olan itimatlarının bir bürhanıdır.

Bir kaç ay evvel sizleri Türkiyede ziyaret etmek ve Reisicümhuru-nuz İsmet İnönü, devlet adamlarınız ve askerlerinizle samimî görüşmeler

(Devamı sahife 3, sütun 5 de)

İzmir körfezini köpek balıkları istilâ etmiş

Körfezdeki balıkların neslini kurutan bu canavarlarla mücadele edilecek

İzmir 20 (Hususi) — Münakalât Vekâletinin yardımile bu yıl İzmir Enternasyonal fuarında bir canlı balık müzesi (akvaryom) yapıldığı sıralarda Vekâletin mütehassısları tarafından başka bir mesele de ortaya atılmıştır. Yapılmış olan araştırmalarda İzmir körfezinin köpek balıkları tarafından istilâ edildiği meydana çıkmıştır.

Yapılan tetkiklerde körfez sularında üç türlü köpek balığı bulunduğu anlaşılmıştır: Dişli köpek balığı, kemanî köpek balığı ve çekiç şeklindeki köpek balığı... Bu üçüncüsü hepsinden canavar olup yakalanıp karaya çıkarıldıktan sonra dahi etrafına saldırmaktan geri kalmıyan cinsindendir. Hâlen körfezde 300 kilo ağırlığında, köpek balıkları bulunduğu anlaşılmıştır.

Gerek bu canavarların artması ve gerek balıkçıların gayri fennî şekilde balık avlamaları ve tratalarla balık yumurtalarını da taramaları İzmirin en nefis balıklarının neslini inkıraza uğratmaktadır. Balık istihsalâtının her sene muntazaman azalması fiyatların yükselmesini intaç eylemektedir. Canavarlar her ne kadar plâjlara ve sahillere sokul-

(Devamı sahife 2, sütun 3 de)

Mirac kandili

Müslümanlar tarafından ibadet ve duâ ile geçirildi

Halk dağıtılan suları kanakana içerken

Dün gece Leylei Miracı. Müslümanlar bu mübarek günlerini ibadet ederek, güzel sesli hafızların okudukları mevlûtları dinliyerek geçirmişler, bütün meydanlarda, mahalle aralarına kadar her tarafta hayır sahiplerinin yer yer kurdukları sebillerden kana kana buzlu sular içmişler ve evlerine kandil simitleri ve şekerlerile dönmüşlerdir.

Bu münasebetle bütün minareler de tenvir edilmiştir. Biz de dindaşlarımızı tebrikle, bütün kandillerini hep böyle sulh, sükûn, refah ve saadet içinde idrak etmelerini can ve gönülden temenni ederiz.

Tasvirin şildi

Büyük kürek yarışları tertip ediyoruz

Su sporlarının ferdî olduğu kadar, yurd müdafaası bakımından da büyük fayda ve ehemmiyetini düşünerek bütün gençlik klüplerine açık olmak üzere bir kürek yarışı tertip ediyoruz.

«Galatasaray, Beykoz, Güneş, Fenerbahçe, Anadolu, Kâğıtspor, Herekespor, Bandırma gençlik klüpleri hazır olunuz.

Her sene tekrar edilecek olan bu müsabakalarda üç sene arka arkaya birinciliği alacak takıma bir şild verilecek, üçüncüye kadar da madalyalar dağıtılacaktır.

Tafsilâtı yarınki sayımızda okuyunuz

Lik maçları

Futbol Ajanlığı bu seneki lig maçlarını 21 eylülde yapmıya karar vermiş ve bu kararını da İstanbulun birinci ve ikinci küme klüplerine birer tebliğle bildirmiştir.

Bu vaziyete göre bu akşam birinci ve ikinci küme klüpleri Bölge merkezinde bir toplantı yaparak 941-942 senesi lig maçlarının fikstürünü tanzim edeceklerdir.

Futbol Ajanlığı ayrıca Millî Şef İsmet İnönünün isimlerine izafeten bir (İnönü kupası) müsabakası yapmayı kararlaştırmış ve Millî Şeften müsaadelerini istemiştir.

Eğer müsaade verilirse bu müsabakalar her ayın son haftasında yapılacak ve kazanan takım (İnönü) kupasının galibi olacaktır.

Futbol Ajanlığı bundan başka yeni sene maçlarını 14 eylülde büyük bir merasimle küşat edecek ve o gün İstanbulun iki muhtelit takımı, aralarında bir müsabaka yapacaklardır.

21 eylülde başlıyacak olan lig maçlarında bu sene ikinci küme klüpleri 4 grupa ayrılmışlardır.

Ayrıca lig maçlarında bu sene boş haftalar bırakılacak ve bu boş haftalarda Ankara, İstanbul, İzmir gibi şehirlerarası takımlarile revanşlı müsabakalar icra edilecektir.

Bakışlar

Yabancı sözleri eleme hareketleri

Peyami SAFA

İTALYADA yabancı sözlere karşı açılan dil savaşından bahsedeceğimi yazmıştım. Bu davada Faşist akademisine kılavuzluk eden zihniyet, milli olduğu kadar da ilmî olduğu için, İtalyada, önüne gelen her yabancı kelimeye satır atan bir lisan katliâmı yoktur; dinî taassup yerine millî şuurun ve ilim zihniyetinin idare ettiği bu mücadelede umumî tasfiyeden istisna edilen kelimeler çoktur. İlk önce Lâtin ve Yunan köklü terimler. Bunlardan yunancaları - meselâ ph harflerinin f ye çevrilmesi gibi - İtalyan imlâsile yazılıyor; ikincisi de, italyancası bulunamıyan yabancı kelimeler, meselâ (jazz» ki, yine italyanca imlâ ile «giaz» şeklinde yazılıyor. (Bizde *caz* yazıldığı gibi).

Bunlar müstesna, bizim de türkçenin elenmesi işinde istediğimiz gibi, geri kalan bütün yabancı sözlere batarya ile ateş! Faşist akademisi lisandan kovulacak sözlerin listelerini çıkarmaktadır. Burada görüyorsunuz: İngilizce «coctail» kelimesi, birkaç renkli kumaştan yapılma bir elbiseye izafetle «arleccino» olmuştur. «Luna parc» artık «parco delle meraviglie» = Hârikalar parkı» dır.

İçinde yabancı sözler bulunan ilânlara karşı da merhametsiz bir savaş: İlâçlar, güzellik müstahzarları, mağaza ve acenta adları hep italyanca olacak. Meselâ meşhur «İngiltere oteli», içinde bulunduğu sokağın adını almış. İtalyada nereye gitseniz devlerin imzası imiş gibi koskoca harflerle önünüze çıkan «Lloyd Triestino», şimdi «Compagnia di

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

GÜNÜN akisleri

Adliyemiz çok beşerî bir hizmet yolunda

İş esası üzerine müesses hapisanelerimizin beynelmilel ceza hukukuna getirdiği yeniliği bir ikivesileden stifade ederek bu sütunlarda elimden geldiği kadar değerlendirmek istemiştim. Ve gene İmralı yolculuğunda ceza evleri umum müdürü muhterem Baha Arıkandan edindiğim tafsilâtlı izahat üzerine adliyemizin yeni bir inkişaf hamlesi yaratmakta olduğunu da, büyük haz duyarak öğrenmiştim.

Aradan çok geçmedi; gazeteler, çekirdekten yetişme bir meslek adamı olan kıymetli -burada kıymet kelimesini bir mücamele tâbirinden ziyade mücerret mefhumile bir sıfat olarak kullanıyorum- Adliye Vekilimiz Hasan Menemencioğlunun, mutad işlerin çok ilerisine çıkarak tecrübelerini memlekete mal etmek yolunda gayretler sarfettiğine muttali olmuş bulunuyoruz.

Mahkûmiyetlerini bitiren suçluların, cemiyete müfid birer unsur olmaları ve hayatlarına karışan kara günlerin hâtırasını unutmaları için, himaye tedbirleri alınıyormuş.

Bu sütunları takip eden okuyucular, memlekette sabıkalılar miktarını azaltacak böyle bir tedbirin lüzumuna işaret etmiş bulunduğumu da hatırlayacaklardır; yalnız, bu muazzam içtimaî davanın harp dolayısile bugün tabiî olarak yanına yaklaşılamıyacağı kanaatinde idim. Dünya buhranının tevlid ettiği zorlukları mağlûp edebilecek bir iradenin karşısında olduğumuzu takdir edememişim.

İrtikâp edilen suçları cezalandırmaktan ziyade, suçu doğuran sebepleri ortadan kaldırmak için faaliyete geçen ve adliyemiz için yepyeni olan bu ileri görüşlü içtimaî zihniyetin meydana çıkışını hep beraber sevinçle selâmlayalım.

Cihad BABAN

Tefrika: 44 — *Yazan:* KANDEMİR

"— Oooo... Enver! Hoş geldin. Fakat böyle habersiz hangi rüzgâr attı seni?..

Fakat Toapsa o günlerde pek tenha yerdi. İhtilâlin doğurduğu buhran henüz tamamile geçmediği için bilhassa hasta bir adam için rahat yaşanamıyacak bir haldeydi. Halil Paşaya:

— Batuma git, orada çok rahat edersin! diyorlar. O da, Sovyet hükûmetinin emrine tahsis ettiği İsfribiltel denen küçük bir torpitoya binerek Batuma varıyor.

Batumda, bir zamanlar benim de altı ay kadar safasını sürdüğüm, denize nâzır, geniş bulvar üzerindeki zarif villâ ikametine tahsis edilmiş olduğundan, Paşa oraya yerleşiyor. Yanında ailesi, Ferit ve Muhiddin beylerle, Toabsada kendisine iltihak eden yüzbaşı İsmail Hakkı ve doktor Raik vardır.

— İşte, Halil Paşa Batuma böyle gelmiştir.

Bir müddet sonra da onun bu vaziyette Batuma döndüğünü haber alan -tekrar Berlinden Moskovaya gelmiş bulunan- Enver Paşa ile muhabereye başlıyorlar.

Görülüyor ki Halil Paşanın Batuma gidişi, Anadoluya geçmek niyeti şöyle dursun, bilâkis bir Anadoludan dönüş seferi neticesidir.

Ve böylece Batuma yerleşen Halil Paşa, vaziyet düzelinciye kadar orada eşi ve çocuklarile beraber oturmak, sakin ve âsude bir hayat sürmek niyetindedir.

Böyle otururlarken, bir gün akşam üstü, hava kararırken çıkıp deniz kıyısında şöyle bir dolaşmak, Batumun palmiyeler, muz fidanları, akasyalar ve çeşit çeşit sıcak iklimlere mahsus fidanlarla süslü bulvarında gezinmek için hazırlanırlarken, tuhaf bir hissi kablelvukuba birdenbire vazgeçiyor ve evde kalıyorlar. Ortalık adamakıllı karardığı zaman, kapı çalınıyor. Açan hizmetçi kız hiç tanımadığı bir sakallı ile karşılaşıyor:

— Halil Paşa evde mi?

— Evde... Kim geldi diyeyim efendim?

— Moskovadan gelen Ali Bey der sin...

Hizmetçi misafiri Halil Paşaya haber vermek üzere içeri dönerken, bu Tanrı misafiri de onu takip ediyor.

Bu; siyah ceket pantalonlu, kenarları enli ve basık siyah şapkalı, sakallı denecek kadar traşı uzamış, etrafı tetkik ede ede ağır ağır yürüyen biridir.

Halil Paşa, onu karşılamak üzere yerinden fırlıyarak, kapıya doğru yürürken, salonun eşiğinde burun buruna geliyorlar ve sevinçle hayretin karıştırdığı bir heyecanla, kollarını açarak misafiri kucaklıyor:

— Oooo... Enver!... Hoş geldin. Fakat böyle habersiz... Hangi rüzgâr attı seni?

Salonda karşı karşıya oturdukları zaman Ali Bey, yani Enver Paşa ne zamandanberi hasret çektiği samimî, sıcak bir dost ve aile muhitine kavuşmuş olmanın huzur ve hazzile şöyle geniş bir nefes aldıktan sonra, anlatıyor: Meğer sabahleyin Batuma gelmiş. Yanında, yollarda sıkıntı çekmesin diye Moskovadan katılan biri varmış. Onun delâletile sokağı, numarası, kapısı bacası meçhul bir evde yerleşmiş. Akşama kadar orada havanın kararmasını bekliyerek kalmış ve yine onun peşine takılarak bu kapıyı bulmuş. Bütün bunları anlattıktan sonra Halil Paşa:

— Sakarya önlerindeki Türk ordusunun iyi bir vaziyette olmadığını söylüyorlar. Senin bu hususta malûmatın var mı? diyor.

Filhakika, Sakaryada en buhranlı günleri yaşadığımız günlerdi o günler.

Enver Paşa devam ediyor:

— Böyle işittim ama inanmadım. Her şeyi yakından doğru dürüst öğrenmek için buraya geldim. Malûm ya burası hudut üzerindedir. Daima Trabzondan, Hopadan, Türkiyenin her tarafından gelen gidenler çoktur. Hakikati öğrenebiliriz. Eğer Ankara hükûmeti cephede lâyıkile tutunmakta ise. Yunanlılar karşısında bir bozgun ihtimali yoksa mesele yok demektir. Fakat böyle bir tehlike mevzuubahis ise, bir anarşi varsa...

Enver Paşa, karşısındakinin fikrini anlamak ister gibi bir müddet susuyor, sonra bütün emelini, arzusunu, niyetini belirten şu sözleri söylüyor:

— ... o zaman millî harekete yeni bir ateş, bir hız, bir heyecan verebilmek için Anadoluya geçmemiz lâzımdır.

(Devamı var)

Fırıncılarla mücadele

Kârlarını halkın zararında arayanlar şiddetle cezalandırılıyor

Belediye düzelmiş olan ekmeklerin bozulmamasını temin maksadile, şehirde her gün sıkı teftiş ve kontroler yaptırmaktadır. Evvelce tatbik edilmekte olan para cezası usulünün pek de tesirli olmadığı görüldüğünden şimdi, hilekârlık yapan fırınların unları kesilmektedir. Bu tarzın para cezasından daha müessir olduğu ve kârını vatandaşları aldatmakta bulan fırınların da bu suretle yola getirildikleri görülmüştür.

Bu meyanda dün de, müteaddit şikâyetler üzerine kesilen para cezalarına, türlü ihtarlara rağmen noksan ve hamur ekmek çıkarmaktan vazgeçmiyen Orta - köydeki Fazılın fırınına günde verilmekte olan 30 çuval un bir hafta müddetle kesilmiş ve fırını da kapatılmıştır.

Gene, Kasımpaşada Hasan, fırınındaki unlardan bir çuvalını karşıdaki kepekçiye gönderirken yakalanmış ve her iki si hakkında takibata başlandığı gibi, Hasana, günde verilmekte olan 30 çuval un bir ay müddetle kesilmiştir.

Fırınlardan kesilen bu unlar, mıntakanın en iyi ekmek çıkaran diğer fırınlarına taksim edilmekte ve bu suretle mıntakanın ekmek ihtiyacında bir noksanlık olmadığı gibi iyi ekmek çıkaran müesseseler de bir nevi mükâfata mazhar olmaktadırlar.

Belediye müfettişlerinin dün yaptıkları teftişler esnasında, Alemdar, Kumkapı, Beyazıt, Küçükpazar, Bakırköy, Yeşilköy, Samatya, Karagümrük, Fatih ve Fener mıntakalarında 753 kilo ekmek noksan ve hamur oldukları için müsadere olunmuş sahiplerine muhtelif cezalar verilmiştir.

Baba katili 30 seneye mahkûm oldu

Birkaç sene evvel, Kuruçeşmede babası Hacı Şevketin kendisini mirasından mahrum bırakmasına kızarak bir sabah babası ile kardeşiyi Radiyi yataklarında uyurken öldüren Zekinin birinci Ağır cezada görülen muhakemesi dün bitirilmiştir.

Mahkeme evvelâ Zekiyi idama mahkûm etmişse de babasının kendisini mirasından mahrum bırakmasını tahrik sebebi addetmiş, idam cezasını 30 sene hapse tahvil etmiştir.

İzmir körfezini köpek balıkları istilâ etmiş

(1 inci sahifeden devam)

muyorlarsa da küçük balıkların dolaştıkları sularda gezmekte bulunmaktadırlar. Mütehassısların ifadesine göre bu gidişle iki üç sene sonra İzmir körfezinde balık kalmıyacaktır.

Bu tehlikeyi görmüş olan Münakalât Vekâleti su mahsulleri müdürü Vekâlete bir rapor vererek köpek balıkları balıkçıların gayri fennî usullerile mücadele etmek lâzım geldiğini bildirmiştir. Vekâletin yakında tedbir alacağı umulmaktadır.

İrtihal

Paşabahçe İnhisarlar İdaresi memurlarından İstiklâl harbinde birçok yararlıklar göstermekle temayüz etmiş olan bay Mevlût Kunt dün vefat etmiştir. Mumaileyh arkadaşları tarafından çok sevilen bir zattı. Cenabıhak rahmet eyliye.

Yabancı Kadıköy Askerlik Şubesinden:

Askerliğine karar verilmiş olup ta sevkedilmemiş olan tam askerî ehliyetnamelilerle 940-941 lise mezunu olup askerliğine karar verilmiş ve yüksek okula devam etmiyecek olan kısa hizmetliler sevkedileceklerinden en geç 27/8/941 günü nüfus cüzdanlarile beraber şubeye gelmeleri ilân olunur.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30 Program	19.00 Konuşma
7.33 Müzik	19.15 Orkestra
7.45 Haberler	19.30 Haberler
8.00 Müzik	19.45 Şarkılar
8.30 Evin saati.	20.15 Radyo gazetesi.
12.30 Program	20.45 Müzik
12.33 Şarkılar	21.00 Borsa
12.45 Haberler	21.10 Şarkılar
13.00 Şarkılar	21.25 Konuşma
13.15 Müzik.	21.40 Müzik
18.00 Program	22.30 Haberler
18.03 Orkestra	22.45 Müzik
18.30 Serbest 10 dakika	22.55 Kapanış.
18.40 Müzik	

Kendisine "bobstil,, dediği için arkadaşını bıçakladı

Evvelki gece Balatta Çiçek sineması önünde çıkan bir kavga neticesinde Sezai adında biri, arkadaşını bıçakla ağır surette karnından yaralamıştır. Dünkü akşam gazetelerinde «Bir otobüs biletçisi, yolculardan birinin karnını bıçakla deşti» başlığı altında verilen bu havadisin aslı şöyledir:

Fatihte oturan Mustafa, eski otobüs biletçilerinden Sezai ile Balatta «Gül» lokantasında bir müddet içki içtikten sonra saat on buçukta dışarı çıkıp gezinmiye başlamışlardır. Sarhoş olan Mustafa arkadaşı Sezaiye giyiniş tarzından dolayı:

«— Bobstil!» diye takılmıya başlamıştır.

Neticede, kendisine bobstilliği yakıştıramıyan eski otobüs biletçisi bıçağını çekerek Mustafayı karnından yaralamıştır. Yaralı, imdadı sıhhî otomobilile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Dördüncü ehlî hayvan sergisi

Hayvan neslinin ıslahına çalışan Vilâyetimizin vücude getirdiği ehlî hayvan sergilerinden dördüncüsü yarın Üsküdar ve Kartal kazalarına ait olmak üzere Pendikte açılacaktır.

Belediyeden

Asker ailelerine yardım kanunu

Daimî encümen bugün Valinin rivasetinde nakil vasıtaları idarelerinin mümessilleri iştakile bir toplantı yaparak asker ailelerine yadım kanununu görüşecektir.

Diğer taraftan Belediye matbaasında yardım pullarının basılmasına devam edilmektedir. Bunlar, vesaiti nakliye ve eğlence yerleri biletlerile birlikte halka verilecektir.

★ **YEŞİL SAHA:** Gureba hastanesi karşısında evlerin ve sahanın istimlâki başlamıştır. Burası bir yeşil saha haline ifrağ olunacaktır.

★ **KUDUZ:** Şehirdeki serseri köpeklerin itlâfı devam etmektedir. Dün de muhtelif semtlerde 60 köpek öldürülmüştür. Son günlerde şehirde kuduz vakaları azalmıştır.

★ **İŞÇİLERE ELBİSE:** Kara ağaç müesseselerinde çalışan işçilere Belediye tarafından muşamba elbiseler verilecektir. Bu işe 6500 lira tahsis dilmiştir.

★ **YOLLAR:** Koska, Lâleli ve Beyazıttaki kaldırımların reforj halinde yeniden inşası için 31 bin lira sarfolunacaktır. Yenicami, Divanyolu, Sultanahmet, Ayasofya, Yenipostahane, önlerindeki kaldırımlar da asfalt kapanacaktır. 2,5 aya kadar bitecek olan bu işlere de 33 bin lira tahsis edilmiştir.

Askerî Vaziyet

Almanların yeni taarruz hamlesi

Ukraynadan sonra, şimdi de Leningrad tarafına teveccüh etti

Yazan: **General Ali İhsan Sâbis**

ESKİ ORDU KUMANDANLARINDAN

Almanlar, müttefiklerile beraber, Garbî Ukraynadaki Sovyet ordularına yüklenerek bunların yarıdan ziyadesini imha ettiklerini veya esir aldıklarını iddia ediyorlar. Temmuz ayında, Kiyefin batı cenubundaki Zitomir civarında Bug nehrinin yukarı kısmında sıkıştırılmış olan Sovyet orduları, şimalden, garptan ve cenuptan kuşatıcı bir surette ilerliyen düşman kuvvetleri karşısında temmuzun sonunda ricate başlamışlardı.

Kiyefin cenubundaki Ukrayna ovalarında yapılan bu ricat çok devam etmedi; Alman ve Macar motörlü ve zırhlı kuvvetleri Dnieper nehrinin cenubundan ilerliyerek geri çekilmekte olan Sovyet ordularının ricat yollarını kestiler ve onları yeniden durup harbi kabule icbar ettiler; bu suretle ağustosun üçüncü günü Uman civarında büyük bir meydan muharebesi başladı

Kiyefle beraber tekmil Garbî Ukraynada taarruz hareketleri yapan ve Odesayı kuşatan Mareşal Rundstedt kumandasındaki ordular grupunun 50 kadar Alman piyade tümeninden, 40 kadar Alman ve Macar zırhlı ve motörlü tümeninden, takriben 50 kadar Macar, Rumen, İtalyan, Slovak piyade tümeninden, ceman 140 tümenden ibaret olduğu söyleniyor.

Yine ayni iddialara göre beş günlük bir muharebe neticesinde Umanın batı cenubunda ihata edilmiş olan Sovyet kıtaları imha ve esir edilmiş; altıncı, 12 nci Sovyet orduları ve 13 üncü Sovyet kolordusu kumandanları da dahil olmak üzere Almanlar 103 bin esir, 838 top, 317 tank, 5250 kamyon ve daha bir çok diğer harp malzemesi ganimet almışlardır. Sovyetlerin muharebe meydanında ayrıca 200 bin kadar ölü bıraktıktan sonra baki kuvvetlerile 7 ağustos akşamı Dnieper nehrinin aşağı mecrasına doğru çekilmiye başladıkları ve Almanların da bunları takip ettikleri tebliğlerde bildirilmiştir. On gün devam eden bu hareketlerin de sona erdiği ve yeniden Almanların eline 60 binden fazla esir ve bir hayli harp malzemesi geçtiği haber veriliyor.

Sovyetlerin bu ricat esnasında da 150 bin kadar ölü bıraktıkları Almanlarca tahmin edilmektedir. Geri kalan Sovyet kuvvetleri Dnieperin şarkına geçmiye uğraşıyorlar.

Yine Almanlara göre, Mareşal Budienni orduları, harbin başındanberi, mevcutlarının yarıdan ziyadesini kaybetmişlerdir. Sovyetlerin tekmil cephede 200 kadar fırkaları bulunduğu ve ayrıca 100 kadar ihtyat fırkasını yeniden teşkil edip cepheye sevketmekte oldukları söylendiğine göre Budienni ordularının tekmil Sovyet kuvvetlerinin üçte biri, yâni 100 fırka kadar olduğu tahmin olunabilir.

Şimdi, Mareşal Rundstedt, Odesa ve Kiyef üzerine tazyikini teksif etmiş ve Comel cihetinden Kiyefin arkasını almak teşebbüsüne başlamış gibi görünüyor. Almanların, bundan başka Yunanistandaki Moraya ve Giride yaptıkları tarzda hava ve deniz akınlarile şimdi de Kırım yarımadasını ele geçirmiye çalışmaları gayri mümkün değildir.

Alman cephesinin en sağ cenahında bu hareketler neticelenirken birdenbire en sol cenahta, Leningrad civarındaki Voroşilof ordularına karşı taarruzlar başladı. Sovyetlerin dikkatleri ve bütün kuvvetleri cenup tarafa çekilmişken, harp insiyatifini elinde tutan mutaarrız, şimdi de şimal tarafa yüklenmiye başladı. Bu hareketler Fon Hindenburg ve Ludendorf tarafından geçen Cihan Harbinde yapılmış olan taarruz hamlelerini hatırlatmaktadır. İlmen gölü ile Finlandiya körfezi arasında en çok şiddetle yapılan taarruz bu defa süratle Leningrada teveccüh etmiş görünüyor.

Eski Ordu Kumandanlarından
Emekli General
ALİ İHSAN SÂBİS

SİYASÎ VAZİYET

Kırım ve Çin Türkistanı

Alman ordularının (Dineper) in şark sahiline geçerek süratle Kırım yarım adasının Avrupa kıtasına irtibatını teşkil eden Or (Rusçası Prekop) berzahını zaptetmek ve Kafkasyanın şimal kısmı kapısı olan (Rostof) üzerine ilerlemiye çalıştıkları bir sırada Japonyanın harbe girmek üzere bulunduğu haber verilmektedir.

Beş Amerikan ve iki İngiliz petrol gemisi süratle Vladivostoka yetişmiye çalışıyorlar. Bunlar Kafkasyadan irtibatı kesilmek tehlikesine karşı, Sovyetlere benzin yetiştirmek suretile Rusların Almanlara olan mukavemetini arttırmak istiyorlar.

Fakat Japonya böyle bir yardıma müsaade edemiyeceğini ve çünkü böyle bir yardımın Almanyadan ziyade kendi aleyhine tevcih edileceğine ihtimal verdiğini katî bir lisanla anlatmaktadır.

Japon matbuatı ve efkârıumumiyesinin kanaatine göre, Amerikan Cümhurreisi ile İngiliz Başvekili arasında yapılan mülâkatta, zahirde Almanyanın aleyhine ve hakikatte Japonyaya karşı harp tedbirleri alınmıştır.

Bunun başlıca delili olarak (Çang Kay Şek) in Moskova konferansına gideceğini ileri sürmektedirler. Diğer bir delil olarak Sovyetlerin şarki Türkistanda muhtelif hava üsleri kurmuş oldukları ve buralardan İngiltere ile birlikte ve Rusların Japonlara karşı Asyanın karasında harekete geçecekleri bildirilmektedir.

Ruslar yalnız şarki Türkistanda değil, elli milyon nüfusun yaşamakta bulunduğu Kansu ve Ning-sada dahi komünist ordularının faaliyette bulunmalarından istifade ederek hava üsleri kurmuşlardır.

Japon matbuatı Çin Türkistanında ve Çin müslümanlarının yaşadıkları Çin eyaletlerinde Sovyetlerin yaptıkları tesisat ve hazırlıkları doğrudan doğruya Japonyanın aleyhine tevcih edilmiş bir Rus ve İngiliz hareketi olarak karşılamaktadırlar. Velhasıl Japonya kendisinin müttefiki Almanyanın aleyhine kullanmak üzere şarki Sibirya limanlarından Sovyet Rusyasına Anglo-Sakson devletleri tarafından yapılacak yardımın yerine vasıl olmasına katiyen müsaade edemiyeceğini anlatmış bulunuyo.

Diğe taraftan Almanlar, Rusların bırakmış bulundukları Nikolayef tersanesinde denize indirilmiye hazır otuz beş bin tonluk süper dritnot ve on bin tonluk ağır zırhlı kruvazör ve birçok diğer yeni harp gemilerile Karadenizde bahrî hâkimiyet ve tefevvuku temin ettiklerini dün resmen ilân etmişlerdir.

Alman Stuka tayyareleri şimdiden Kırım yarım adası ile Kafkasya arasındaki muvasalayı kesmiye çalışmaktadır.

Muharrem Feyzi TOGAY

DAHİLİ TELGRAFLAR

İstanbulun tramvay hatları

Nafıa Vekâleti yeni bir karar verdi. İdare 1946 senesi sonuna kadar yollara 4500 elektrik lâmbası koyacak

ANKARA, 20 (Hususî)

Nafıa Vekâleti İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünün, elektrik ve tramvay kısımlarına ait usul ve esaslarda bazı ehemmiyetli değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklere nazaran tramvay şebekesi üzerinde mevcut küçük nısıf kuturlu münhanilerin nısıf kuturları, lüzum ve imkân nisbetinde asgarî 40 metreye çıkarılacak ve tramvay münakalâtının süratlendirilmesi için tek hatlı yollar çift hatta tebdil edilecektir. Bu işler yapılırken, hattın geçtiği yerlerde seyrüsefer ve ahalinin emniyeti bakımından tehlikeli bir vaziyetin idamesi icap ettiği takdirde Umum Müdürlük tarafından her nevi istimlâk yapılabilecektir. Diğer taraftan tramvay geçen cadde ve bulvarların bütün genişliğince mezkûr Umum Müdürlük tarafından Belediyenin tercih edeceği şekilde yaya kaldırımları da dahil olduğu halde kaldırım yaptırılacak ve bunların tamir edilmesi işi Umum Müdürlükçe temin edilecektir.

Diğer taraftan idare, 1932 senesinden itibaren tramvay güzergâhlarına dikilmiş olan iki bin lâmbaya, 1942 senesi başından itibaren her sene yeniden 500 lâmba ilâve edecek ve bu lâmbalar 1946 senesi sonunda 4500 lâmbaya çıkarılacaktır.

Parti kaza kongreleri

ANKARA, 20 (Hususî)

Her sene sonbaharda yapılmakta olan Cümhuriyet Halk Partisi Ocak, Nahiye ve Kaza kongreleri hazırlığına Parti Genel Sekreterliğince başlanmıştır. Genel Sekreterlik, bu kongrelerde vâsi mikyasta temenni ve şikâyet konuşmaları yapılmasını temin edecek her türlü tedbirin alınmasını teşkilâtına bildirmiştir.

Parti nizamnamesine göre kongrelerin başlangıç tarihi eylül iptidasıdır. Ancak her Vilâyet, kendi hususiyetine göre kongrelere başlama tarihlerini kendileri tesbit edeceklerdir.

* *

Afyonda bir cinayet

Afyon (Hususî) — Şehrimizde feci bir cinayet işlenmiştir. 19 yaşlarında bir genç 30 yaşındaki bir kunduracıyı öldürmüştür. Katil cürmü meşhut mahkemesinde yapılan duruşması sonunda 10 sene hapse ve 1000 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur.

Ağustos : Perşembe

1360 H. RECEB 27	21	1357 Rumi Ağustos 8
Gün : 233		

Vakitler	Ezan S	Ezan D	Vasati S	Vasati D
Güneş (Karanlık)	10	18	06	17
Öğle	05	17	01	17
İkindi	09	04	17	04
Akşam	12	0.	20	00
Yatsı	01	40	21	41
İmsak (Yarınki)	8	27	04	25

Vecizelerin Şerhi

Gurur, insana değil ulusa yakışır. Müsamahanın cemiyetten ziyade, ferde yakışması gibi. ***

Gurur, ferde yaraşmaz ve yakışmaz. Gurur, bir nevi kabarmadır ve her nevi kabarma gibi sahtedir. Fakat gurur ulusa yaraşır. Bir ulusun gururu, onun tarihteki büyüklüğüne, haldeki yüksekliğine ve ilerisinin emniyetine dayanır.

Müsamahaya gelince cemiyete yakışmıyan bir şey varsa odur. Cemiyet, hiç bir işi, hiç bir menfaati hakkında müsamaha gösterilmesine dayazamaz ve razı olmaz. Bilâkis bu müsamahayı gösterenleri mesul eder. Müsamaha ferde yakışır. Ferd, müsamaha göstermekle yanılmış olmaz. Fert telâfisi mümkün bir hataya göz yummakla, öğüt vermekle müsamahayı faydalı bir hale getirir.

Bakışlar

Yabancı sözleri eleme hareketleri

Peyami SAFA

navigazione Triestina» haline gelmiştir.

Bizde bu eleme işi neden çarpık gidiyor? Neden kovulan arapça kelimelerin yerini türkçeleri değil, frenkçeleri kapıyor? Neden bu lisan apukuryası Büyük Millet Meclisimizi bile isyan ettirecek bir maskaralık hali almıştır? Çünkü hâlâ tasfiyenin prensiplerini koymuş değiliz. Nerede öz türkçe, nerede arapça ve farsça, nerede frenkçe, nerede lâtince ve yunanca kullanacağını kimse bilmiyor. İçine edebiyatçıları da alan bir akademimiz olmadığı için, lisancılarımız, millî zevki temsil eden sanatkârlarımızın yardımından mahrum kalmışlar, bu çapraşık işin içinden çıkamamışlardır.

Usulü ve kaidesi olmadığı için çapraşık. Eğer bir tasfiye esası konmuş olsaydı, bu dava, ümidlerimizi çok aşan bir sadelik içinde hedefine varacaktı.

Edebî roman: 32

Kemal Bilbaşar

— O bir anlık tebessüm temiz mi Ferdi? Daima bir yeşillik içinde insan baharın farkında olmaz gibi geliyor bana.. dedi. Ben Ankaranın baharını tercih ediyorum. Hiç olmazsa yakıcı sıcaklarda insan bir zamanlar gülen bir mevsimin geçmiş olduğunu, her akşam sonu dağlardaki mor tüller arasında hasretle seçmiye çalışır. Sen istiyorsun ki saadet mütemadiyen toplanan, fakat tükenmiyen bir çiçek bahçesi olsun. O halde insan hatıraların ölmez çiçeklerini toplamıya katlanmasın. bilmeli değil mi?

— Yok Medihacığım, hatıralar ancak aşk artık bize bir şey veremez olduğu ihtiyarlık günlerinde, maziye doğru oyalayıcı bir seyahat yapmak imkânını vermelidir. Seni nizam ve fazilet uğuruna, ulvî bir feragatle, sivil bir azize hayatı geçiren muztarip bir kadın olarak görmektense ölmeyi tercih ederim. Kısa ömürlü bir saadetle hayatını karartacağımı hissetseydim, sana kendimi verdiğim ânı, namütenahi bir devir içinde yaşıyan bir suyun aynasında intihap etmezdim.

Çoktanberi kendimde bulmadığım bir sıcaklık ve coşkunlukla konuşuyordum. Saadeti dudaklarımın ucunda hissediyordum.

O başını biraz önüne eğmişti, susuyordu. İçini okuyamıyordum. Ona büsbütün sokuldum. Adeta kulağına fısıldar gibi bir tonla ona aşkı yeni bir fazilet anlayışı ve şefkat telâkkisile mezcederek uzun uzun tarif ettim. Bahtiyarlığımızın bir güneş aydınlığile parlıyacağını hiçbir bulutla örtülmiyeceğini kendime temin eder gibi ona temin ettim.

Bursaya seyahatimin sebebini anlattım. Kazanıcım azdı. Yeni kurulacak bir yuvanın zarurî ihtiyaçlarını temin edecek kadar birikmiş bir param yoktu. Bursada babadan kalma bir şeftali bahçesile iki evim vardı. Evlerden münasip olanını satacağımı, diğerini de yaz ayları oturmak için tanzim ettireceğimi söyledim.

Beni bu fikirden vazgeçirmek için çok uğraştı. Razı olmadım. Ona, tasavvur ettiğim bir yuvayı kuramazsam saadetimin yarım kalacağını anlattım. Sesini çıkarmadı.

Üç gündür hummalı bir faaliyetle tablosunu bitirmiye çalışan Ziya, aşağıya indiği zaman kendisine bu haberi verdim. Çoktanberi görmediğim bir neşeyle bizi sağlı sollu kolları arasına aldı.

— Demek bu kafesi beğenmediniz, yuvamızın çöplerini Bursadan taşıyacaksınız.

— Evet, dedim, lâtife ile, bir tünekte iki horoz barınamaz.

Bunu size bırakıyoruz. Bizimkini daima yeşil kalan Uludağ çamlarından yapacağız...

— 10 —

Kendimde Naran hanıma veda etmek cesaretini bulamadığım için Bursaya gidişime âni bir hareket süsü verdim.

Tren yolculuğum tereddütten kurtulmuş ve bir karar ulaşmış insanların sükûneti ile geçti. Ve eğer çok yakın bir âtide tahkim bana türlü sürprizler ve imtihanlar hazırlamış olmasaydı belki de bu sükûnet istikbalimin bütün bir seyri üzerinde hüküm sürecekti.

Bursada Muradiyedeki beş odalı ahşap evi satarak Sed başındaki sıvası dökülmüş binaya bir nizam vermek için sarfettiğim 15 gün zarfında, hayatımın mukadder yürüyüşü üzerinde çok büyük tesirleri olan üç mektup aldım. Bunlar birer gün fasıla ile elime geldiler.

Birincisi Naran hanımdandı:

«Zavallı Ferdi bey» diye başlıyordu.

(Devamı var)

Dünya harbi

721 nci gün

İngiliz tebliği

KAHİRE, 20 (A.A.)

Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Tobruktaki kum fırtınaları askerî faaliyeti azaltmıştır. Bununla beraber düşman bazı bombardımanlarda bulunmuştur.

Hudut mıntakasında düşmanın bir motörlü nakliye kolu topçumuzun ateşile hasara uğratılmıştır.

Alman tebliği

BERLİN, 20 (A.A.)

Alman tebliği:

İngiltere etrafındaki deniz mıntakasında, Alman tayyareleri, gündüz, büyük bir ticaret gemisini hasara uğratmışlardır.

İngilterenin şark ve cenup sahili üzerindeki esliha fabrikalarına ve liman tesisatına ve ayni zamanda müteaddit tayyare meydanına gece hücumları yapılmıştır.

Şimali Afrika sahili yakınlarında, Alman stukaları, 1500 tonilato hacminde bir nakliye gemisile bir romorkörü batırmışlardır. İki ticaret gemisi ciddi surette hasara uğratılmıştır.

Alman savaş tayyareleri, dün gece İskenderiye İngiliz deniz üssüne hücum etmişlerdir.

İngiliz hava kuvvetleri, Manş sahiline hücum etmek için yaptığı bir teşebbüste tam bir mağlûbiyete uğratılmıştır.

Avcı tayyareleri ve hava defi bataryaları 9 ve mayın tarayıcı gemiler 1 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Günün yazısı

Iranda suikasd dedikodusu

(Başmakaleden devam)

na gelince, Tahranı ziyaret etmiş olan bütün vatandaşların daima sitayiş ve hayranlıkla anlattıklarına göre, İranın Payitahtı, yine Âlâ Hazreti hümayunun himmetleri ve bizzat verdikleri vicheler sayesinde, İran millî mimarîsinin esaslarına riayet edilmek şartile çok büyük umranlara mazhar olmuştur. Şah Hazretlerinin bu hususta gösterdikleri en büyük kiyaset ise, umran hamleleri ile İran millî mimarîsinin esaslarını telif etmiş olmalarıdır.

Siyaseti hariciyeye gelince, Rıza Pehlevi Hânım vatanlarına bu hususdaki hizmetleri, eski devirler le kıyas kabul etmiyecek kadar büyüktür. O kadar, ki İran bugün Avrupadan çok uzak olmasına rağmen, bu Avrupa büyük devletleri nezdinde hatırı en ziyade sayılan memleketlerden biri olmuştur. Şah Hazretlerinin, millî şeref ve haysiyet üzerindeki hassasiyetleri ve kıskançlıkları sayesinde, Avrupa matbuatı, eskiden pek âdet edindikleri bir takım yâvekârane lâtifelere sahifelerinde yer vermiye artık katiyen cüret edememektedirler. Rıza Pehlevi Hanın irade kuvvetlerini bu suretle Avrupanın şarka karşı daima küstah olan gazeteleri üzerinde de nâfiz ve hâkim kılmaları bile İran milliyetperverleri için şükrünün edâsı güç olan büyük hizmetlerdendir.

Âlâ Hazreti hümayunun bütün bu himmetlerini, nefislerini tamamile İran vatanına hasretmiş olmalarını, İran milleti elbet herkesten iyi takdir etmekte,, ve ondan dolayı bilhassa dünyanın bu buhranlı günlerinde İran taç ve tahtı etrafında toplanmış bulunmaktadırlar.

Bu hakikatleri, durup dururken suikasd şayialarını çıkaranlar da pekâlâ bilirler. Biz bu haberlerin hususî maksadlarla çıkarılmış olduğuna kani bulunuyoruz. Esasen bu tarzda uğraşmalar tamamile beyhudedir. Âlâ Hazreti hümayunun, İranı dahilen ve haricen idaredeki kudret ve salâbetleri karşısında bu gibi dedikoduların en ufak bir tesiri bile olmıyacağı ve saman alevi gibi, zuhurlarile beraber, bir iz bırakmadan kaybolup gideceği şüphesizdir.

TASVİRİ EFKÂR

İTİZAR — Yazımızın fazlalığından (Siyasî Fırka Reislerinin hayatı) hakkındaki romanımızı bugün dercedemedik. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Tasviri Efkâr

Nüshası (5) Kuruştur

Abone Şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	yoktur.

DİKKAT : Dercolunmıyan evrak iade olunmaz.

SON HABERLER

Amerikanın yardımı

İngiltereye bir tek tank gönderilmemiş

Vaşington 20 (A.A.) — (D. N.B.)

Âyan azasından demokrat Byrd **bir nutuk söyliyerek demiştir ki:**

Avrupa harbinin başındanberi Amerika silâhlanmak maksadile takriben on milyar dolar sarfetmiştir. Fakat şimdiye kadar İngiltereye ne bir zırhlı araba ne de bir hava dafi topu verilmemiş, yalnız birkaç ticaret gemisi teslim edilmiştir.

Hava dafi top mevcudumuz icap edecek olursa bir tek Amerikan şehrini bile müdafaaya kâfi gelmez.

O kadar muhtaç olduğumuz ve 700 gemiden mürekkep olmasi lâzım gelen iki Okyanus donanmamız inşaat tâcil edilmezse 946 dan evvel hazır olmıyacaktır.

Tayyare istihsali de cesareti kıracak mahiyettedir.

Nihayet senater Byrd top imalinin de kâfi derecede olmamasını tenkit etmiştir.

Roosevelt söylüyor:

Harp 1943 e kadar devam edecek

VAŞİNGTON, 20 (A.A.)

Reisicümhur Roosevelt, dün gazeteciler toplantısında harbin icap ederse 1943 senesinde de devam edeceğini ve İngiltere ile Birleşik Amerikanın 1943 snesinde tatbik edilecek imalât plânlarını şimdiden tetkik ettiklerini söylemiştir.

Reisicümhur, bu mesele hakkında dün Lord Beaverbrook ile görüştüğünü ilâve etmiştir.

Roosevelt, gazetecilere yaptığı beyanatta ezcümle şöyle demiştir.

Churchill ile benim aramızda vukubulan konuşma, dünyadaki demokrasilere yapılan yardıma bir hız verecek mahiyettedir.

İzmirin iktısadî bayramı

(1 inci sahifeden devam)

dan çalınan İstiklâl marşile başlandı. Kürsüye evvelâ Belediye Reisi Dr. Behçet Uz çıkarak 11 inci İzmir Enternasyonal Fuarının maksat ve gayelerini ifade eden nutuklarından sonra Ticaret Vekilimiz kürsüye gelerek sık sık alkışlanan nutuklarını söylediler. Merasim ve nutuklar şehrin her tarafına hoparlörlerle yayılıyordu. Nutukları müteakip Mümtaz Ökmen uğurlu ve hayırlı olsun temennisini havi kapıdaki kırmızı - beyaz kordeleyi keserek fuarı açtı. Merasim biter bitmez fuar sahası bir anda ziyaretçilerle doldu, taştı.

Belediye Reisinin nutku

Uzun bir nutuk söyliyen Belediye Reisi Behçet Uz, sözlerine Ticaret Vekiline, ecnebi devletler mümessillerine, Mebuslara, matbuat ve yurddaşlara teşekkürle başlamış, fuarın geçirdiği merhaleleri anlatarak, Ticaret Vekiline hitaben sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Bu merasime iştirak etmek ve fuarı gezmek için her taraftan gelenlerin yüzlerinde millî saadet ve neşeyi, sevgili Cümhurreisimiz etrafında milletçe bir kaya halindeki topluluğumuza ve bütün kararları, tedbirleri millî saadeti kökleştirmiye hizmet eden Cümhuriyet hükümetimizin başımızda her zaman uyanık bulunmasına medyun olduğumuzu biliyoruz. Ecnebi dostlarımızın bizimle paylaştıkları neşe ve saadet günlerini hazırlıyan büyük Şefimize en derin minnet ve tâzim hislerimizin, ibläğını, kıymetli Başvekil Doktor Refik Saydama en içten sevgi ve saygılarımızın lütfen irsalini rica ederim.»

Ticaret Vekilinin nutku

«Aziz İzmirliler,

Muhterem Başvekilim İzmir 11 inci Enternasyonal fuarını açmak şerefini bana tevdi ettiler. Bu vazifeyi ifa ederken yüce Millî Şefimiz ve büyük Cümhurreisimizin sevgi ve selâmlarının sayın İzmirlilere iblâğı hakkındaki arzularını fahr ile yerine getirmeyi önde gelen bir vazife sayarım.»

Vekil, bundan sonra İzmir Belediye Reisile mesai arkadaşlarına takdir ve teşekkürlerini bildirmiş, fuara resmen ve günün gayrimüsait şartları dolayısile sembolik bir surette iştirak eden hükûmetlerin mümessillerini selâmlıyarak teşekkür ederek fuarın Türk milletinin inşa ve imar yolunda sarfettiği devamlı mesainin veciz bir ifadesi olduğunu belirtmiştir.

Mümtaz Ökmen, sık sık alkışlanan nutkuna şöyle devam etmiştir:

«Milletlerin elem ve ıztırapla müşahede ettiğimiz bugünkü bedbaht hali karşısında bu kudretimizi muhafaza edebilmeyi ne talihe ve ne de tesadüfe medyun değiliz. Neslimiz bu mazhariyeti, tarihin kaydettiği binbir musibetten lâyıkile ders alarak iç ve dış politikasını millî menfaatlarını, millî istiklâli kat'î teminat altına aldığı kadar, insanlığa sulh idealini de mümkün olduğu kadar mahfuz tutan bir istikamette yürütmek imkânını bulmuş olmasına medyundur. Bu vesile ile burada Türk milletinin büyük kurtarıcısı Ebedî Şefin büyük hatırasını huşû ile anmayı ve birliğimizin ve millî siyasetimizin yüce timsali olan Millî Şefin önünde minnet ve ihtiramla eğilmeyi asil bir vazife sayarım.»

Vekil bu sözleri müteakip, bugünkü harp şartlarının iktısadî bünyemizdeki menfi tesirlerini mümkün olduğu kadar önlemek için hükûmetimizce alınan tedbirlerin izahına geçmiştir.

Bu kısım, şu parçaları da ihtiva etmektedir:

«Biliyorsunuz ki Cümhuriyet Türkiyesi yurdda sulh ve cihanda sulh prensipine sadık olmakla beraber millî şeref ve istiklâlini korumak, toprak bütünlüğüne halel iras etmemek için çok ciddî ve çetin müdafaa tedbirleri almıya mecbur olmuştur. Bu hal bir çok insan kuvvetlerinin istihsal sahasından çekilip istihlâk saflarına geçmesini intaç etmiştir.»

«Dış ticaretimizde tuttuğumuz yolu şöyle hulâsa edebilirim: İhraç maddelerimiz için esas itibarile müşteri bulmak müşkülâtı bugün için bahis mevzuu değildir. Talep çoktur, fiyatlar elverişlidir. Ancak bir taraftan halk ve millî müdafaa ihtiyaçlarını karşılamak ve bir taraftan memleketin çok muhtaç olduğu ithal maddelerinin ithalini bu mallarımızla temin etmek zarureti dolayısile ihracatı sıkı bir mürakabe ve tahdide tâbi tutmuş bulunuyoruz. Yurdumuzun himayeye muhtaç olan toprak mahsullerinin bir kısmile deniz mahsulleri istisna edilirse diğer ana maddeleri ihracına ancak ya bir ithal eşyasının ithalini temin mukabilinde veya yine ithalâtı temin için lâzım olan döviz mukabilinde müsaade ediyoruz.»

«Hububatta olduğu gibi fasulya, pirinç, nohut, yağ ve diğer gıda maddelerimizin İstihsal mıntakalarındaki fiyatlarını tesbit ve resmen ilân ettik. İstihlâk mıntakalarında bu maddelere ancak nakil ücretlerile yüzde muayyen kâr nisbetleri ilâve edilebilecektir. Bu tedbir ile müstahsilden müstehlike giden nisbetsiz ve ölçüsüz fiyat temevvüç ve tezayütlerini önlemiş olacağımıza kaniiz.»

«Arkadaşlar, tecrübe göstermiştir ki içeride veya dışarıda harp havası estiği zamanlarda ekseriya ticaret, birdenbire kazanç hırsının kaynaştığı âvare sermayelerin fırsat kolladığı bir saha telâkki edilir.»

«Hükûmetin aldığı tedbirlere rağmen bizim aziz yurdumuzda da ihtikâr yapan ve bunda ısrar etmek istiyen bir zümre vardır. Arkadaşlar, bugün bu zümre ile çetin, fakat devamlı bir mücadeleye girmiş bulunuyoruz. Halk, hükûmet reisimizin davetine samimiyet ve tehalükle icabet ederek bu mücadeleye tam mânasile iştirak etti. Matbuatımız, mevzuu millî bir dava olarak ele aldı. Bizzat asil ve vatanperver tüccarlarımız bu davada esaslı yardım yolundadırlar. Bu müşterek ceht hiç şüphe yok ki tesirini gösterecektir.

Sevgili yurddaşlarım, bütün milletçe inanıyor ve iman ediyoruz ki bu büyük cihan bâdiresinden Türk milletinin şerefi, istiklâli, toprak bütünlüğü gibi malî ve iktısadî varlığı da sağlam ve dinç olarak çıkacak ve aziz vatanın her köşesi bir gün, fakat muhakkak bir gün İzmirin bu güzel eserlerile süslenmiş olacaktır. On birinci İzmir Enternasyonal fuarı büyük vatana ve güzel İzmire uğurlu olsun.

Paviyonlarda...

Ticaret Vekili kurdeleyi kestikten sonra, yanında Vali, Belediye Reisi ve diğer davetliler olduğu halde paviyonları gezmiye başlamışlardır.

Evvelâ İran paviyonuna gidilmiş ve mümessil tarafından burada teşhir edilen eşyalar üzerinde izahat verilmiştir. Vekil bu paviyonda bilhassa çuvallarla alâkadar olmuş ve bunların Türkiyeye gönderilip gönderilemiyeceğini sormuştur. Mümessil: «Memnuniyetle» cevabını vermiştir.

Buradan İngiliz paviyonuna geçilmiş, evvelâ İstiklâl marşımız ve müteakiben de İngiliz millî marşı çalınmıştır. Alman paviyonunun önünde davetlileri Alman konsolosu karşılıyarak Türkçe olarak kısa bir hitabede bulunmuş ve paviyonu Ticaret Vekilimizin açmasını rica etmiştir. Vekil, bu arzuyu yerine getirdikten sonra bu paviyonu gezmiştir. Alman paviyonunda bilhassa makine aksamı teşhir edilmekteydi.

İtalyan konsolosu da paviyonu Ticaret Vekilimizin açmasını rica ederek Fransızca bir hitabede bulunmuştur.

Buradan çıkıldıktan sonra yarlı bankalar ve müesseselerimizin, vilâyetlerimizin paviyonları gezilmiştir. Vekil, bilhassa İzmir vilâyet paviyonunu pek beğenmiş ve takdirlerini bildirmiştir.

Gece, İzmir Belediyesi tarafından Ticaret Vekili şerefine fuarda büyük bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette Rumen Sefiri, konsoloslar, Mebuslar, Kumandanlar ve matbuat erkânı hazır bulunuyordu.

Fuar tiyatrosunda Türkiye serbest güreş müsabakaları da yapılmıştır. Halk, çok geç vakitlere kadar fuarın her türlü eğlenceleri ihtiva eden kısımlarını doldurmaktaydı.

Selim Cavid

ALMAN tebliği

(1 inci sahifeden devam)

tılmıştır. Düşman anudane mukavemet etmektedir. Finlandiya topçusu düşmanın tahliyeye çalıştığı mevzilerini fasılasız olarak ateş altına almaktadır. Külliyetli miktarda ganaim elde edilmiştir. Bunlar meyanında her türlü harp malzemesini muhtevi kamyonlar, zırhlı otomobiller, traktörler, atlar, toplar ve otomatik silâhlar bulunmaktadtr. Vakti gelince bu hususta mufassal malûmat verilecektir. Harekâta muvaffakıyetle devam edilmektedir. Zayiatımız mühim değildir.

Ele geçirilen bir vesika

Berlin 20 (A.A.) — D.N.B:

Sovyet 41 inci kolordu kumandanlığının müteaddit nüshaları Alman kıtalarının eline geçmiş olan gizli bir emri yevmisinde şöyle denilmektedir:

118 inci, 11 inci, 180 inci ve 90 ncı fırkalar kumandanlıklarına:

Bazı unsurlar tarafından kıtalarda maneviyat düşüklüğünden bahsedilmekte olduğuna ve fırka kumandanlarile alay kumandanlarının kumanda ettikleri teşekküllerde bir nizam tesis edememiş bulunmalarına ve kütle halinde ricatın devam etmekte olmasına binaen şu emri veriyorum:

1 — Ricate nihayet vermek ve teşekküllerde nizamı tesis etmek için her şey seferber hale konacaktır.

2 — Paniğe sebebiyet verenler ve menzil hizmetlerini bozanlar derhal kurşuna dizilecektir.

3 — Bütün hafif ve ağır mitralyözler derhal ateş hattına sevk edilecek ve emniyet altında bulunan mahallerdeki tank dafi toplarile teşekküller ehemmiyetli ve tehlikeli görülecek yerlere gönderilecektir.

Muharebe hatları grisine ağır mitralyözler yerleştirilmesi ve mevzilerini terkedecek olanlar kurşundan geçirilmelidir.

4 — Müdafaa hattının derinliği müteaddit merhalelere ayrılmalı ve bir karış toprak mücadelesiz terkedilmemelidir.

5 — Siyasî kumandan ve komiserler, kumanda ettikleri teşekkülde intizamı 14 saat zarfında iade ve tesis etmelidirler.

Kumanda ettikleri teşekküller içinde büyük miktarda intizamsız unsurları görülecek olan siyasî kumandan ve komiserlerin cümlesi harp divanına sevkedilmelidirler.

Rütbe işaretlerini çıkarmış olan bütün siyasî kumandan ve komiserler saat 17 ve kadar bu işaretlerini yeniden takacaklardır.

Bu emri yevmi, 41 inci kolordu kumandanı Tuğgeneral Kosobutzkij'in imzasını taşımaktadır.

Aslına mutabıktır cümlesinin altında da birinci teşekkül şefi kumandan Stefanofun imzası bulunmaktadır.

SOVYET tebliği

(1 inci sahifeden devam)

Pazartesi günü 30 Alman tayyaresi düşürülmüştür. 12 Sovyet tayyaresi kayıptır.

Baltık denizinde, 2 düşman nakliye gemisi batırılmış, diğer iki nakliye gemisi yanar bir halde bırakılmıştır.

Sabah tebliği

Moskova, 20 (A.A.) — Bu sabah neşredilen Sovyet tebliği:

19/20 ağustos gecesi, kıtalarımız bütün cephe boyunca çarpışmıya devam etmişlerdir. Bilhassa Novograd ve Gomel istikametlerinde anudane muharebeler olmuştur.

Alman ilerleyişi

Londra, 20 (A.A.) — Rus cephesinde, üçüncü Alman taarruzu, gerek Ukraynada ve gerek Zamburghun zaptını müteakip Leningrad istikametinde tehlikeli ilerleyişini muhafaza etmektedir.

Eden'in Türk milletine mesajı

(1 inci sahifeden devam)

yapmak fırsatını bulmuş ve daha iyi bir istikbal vücude getirmek için çalışan milletlerimizin müşterek imanını müşahede eylemiştim.

Ziyaretimi takip eden bir kaç ay zarfında bir çok büyük hâdiseler vukua geldi. Fakat bir unsur değişmeden kaldı: Türkiye, herhangi bir mütecavize karşı, mevcut hazinelerin en büyüğünü, istiklâlini muhafazaya kat'i surette azmetmiş bulunmaktadır.

Kahramanlık, Türkün ananevî has letidir. Türkiyenin yakın ve ortaşarkta şimdiye kadar oynadığı ve oynamakta devam edeceği mühim rol, bu kahramanlık üzerine müesses bulunmaktadır.

İzmir fuarı, Türkiyenin ekonomik istikbalinin bir sembolüdür. Bu münasebetle Türk hükûmetini ve milletini tebrik eder ve Türk hükûmetine ve milletine, şimdi ve gelecek yıllar için tam muvaffakıyetler dilerim.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Yüksek ve Meslek Mektepleri Mezunlarından Memur Alınacak

1 — İdaremizin merkez kadrosunda ve fabrika ve tuzlalarında münhal bulunan yüksek makine, elektrik ve inşaat mühendisliklerile yüksek mimarlıklara makine, elektrik ve inşaat mühendisliklerine ve fen memurluklarına talip olanların.

2 — İdaremiz merkez ve mülhakatında münhal memuriyetlere yüksek tahsil görmüş olanlar alınacağından Üniversitenin Hukuk ve İktisat Fakülteleri ve Yüksek Ticaret Mektebi mezunlarından talip olanların Umum Müdürlüğümüze müracaatları. (7172)

İstanbul Hava Mıntaka Depo Amirliğinden:

1 — (3) kalem tamirhane malzemesi ve takımı satın alınacaktır.

2 — (210) liralık katî teminatın Bakırköy Malmüdürlüğüne yatırılarka makbuzlarile birlikte 2/9/941 salı günü saat 14,45 de Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları. 7344)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Konya Köy Ebe Mektebi Müdürlüğünden:

Bir yıl leylî olduktan sonra üç yıl mecburî hizmet yapmak ve yalnız köylerde sanat icra etmek üzere köy ebesi yetiştiren mektebimize bu yıl 30 talebe alınacaktır.

Şartlar şunlardır:

1 — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olmak,

2 — İlk tahsilini bitirmiş veya o derecede tahsil görmüş olmak,

3 — Yaşı 18 den aşağı ve 35 den yukarı olmamak.

4 — Evlenmemiş olmak şart değildir. Evli veya dul olmamakla beraber «2—10» yaşına kadar çocukları olanlar çocuklarının her türlü bakımı temin edileceğine dair bir taahhütname getirirlerse kabul edilirler. Çocuklar mektebe gelmez.

5 — İsteklilerin haziran başından eylülün 15 ine kadar doğrudan doğruya mektep müdürlüğüne müracaat etmeleri ve dilekçelerile birlikte aşağıdaki vesikaları eksiksiz olarak göndermeleri lâzımdır.

A — Nüfus hüviyet cüzdanı aslı,

B — İlkmektep şahadetnamesinin aslı veya bu derece tahsil gördüğünü isbat eden fotoğraflı ve tasdikli vesika.

C — Tahsiline ve ileride hizmet görmesine engel olacak bir hastalığı olmadığına dair Vilâyet hastanelerinden alınmış heyeti sıhhiye raporu.

D — Örneği ve bu ilân sonunda yazıldığı şekilde kefilli ve noterlikçe tasdikli bir noter senedi.

E — Çocukları «2—10» yaşına kadar olan dul kadınların tahsil müddetince çocuklarının anne, kız kardeş, teyze, hala gibi yakın akrabaları tarafından bakılarağına dair taahhütname «evli ve çocuklu kadınlar için tahsil müddetinre çocuklarına bakacağına dair kocasının taahhütnamesi»

F — Köy ihtiyar heyetinden alınmış ve zabıtaca tasdik edilmiş hüsnühal varakası,

G — 4,5 — 8,6 boyunda 4 tane fotoğraf.

Taahhüt senedi örneği:

Konya Köy Ebesi Mektebine alınarak tahsil edip mezun olduğumda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin yahut Vali ve Kaymakamlıkların tayin edeceği köyler mıntakasında üç yıl hizmet etmeğe ve bu hizmeti kabul etmediğim veya kabul edip te muayyen müddeti bitirmeden bıraktığım ve sıhhî sebepler dışında mektepten daimî olarak çıktığım veya çıkarıldığım takdirde tahsil masrafı karşılığı olmak üzere 100 lira vermeyi kabul ve taahhüt eylerim.

Sarih ikametgâh adresi:

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan « » nın bu taahhüt senedi maktuan ödenmek mecburiyetinde olduğu «100» lirayı kendisile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatile ödeyeceğim.

Kefilin adresi:

(7083)

İstanbul Hava Mıntaka Depo Amirliğinden:

1 — (37) kalem muhtelif cins tamirhane malzemesi satın alınacaktır.

2 — 552 liralık katî teminatın Bakırköy Malmüdürlüğüne yatırılarak makbuzlarile birlikte 2/9/941 salı günü saat 15 de Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları. (7338)

Üniversite Rektörlüğünden:

Edebiyat Fakültesinde Türk Edebiyatı Tarihi, Türkiye Tarihi ve Tıp Fakültesinde sinir ve üroloji doçentlikleri açıktır. Namzetlerin 24 birinciteşrin cuma günü yabancı dil imtihanı ve 27 ikinciteşrin salı günü esas imtihanları yapılacaktır. Doçentlik imtihanı talimatnamesi hükmünce tezlerin 14 ikinciteşrinde verilmiş olması lâzımdır. İsteklilerin sıhhat raporu, beş fotoğraf, nüfus tezkeresi ve ilmî hüviyetlerini gösteren şişlerile «fişler Tedris İşleri kaleminden istenecektir.» 18 birinciteşrin 941 tarihine kadar Rektörlüğe müracaatları. (7267)

İstanbul Hava Mıntaka Depo Amirliğinden:

1 — (90) kalem 28 ve 50 beygirlik Deutz Dizel marka traktör yedek malzemesi satın alınacaktır.

2 — 432 liralık katî teminatın Bakırköy Malmüdürlüğüne yatırılarak makbuzlarile birlikte 2/9/941 salı günü saat 14.15 da Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları. (7342)

İstanbul Deniz Lv. Satınalma Komisyonu ilânları

15000 kilo kösele	65745.00	4537.25
13000 » vaketa	60520.20	4276.01
120 adet meşin	257.28	19.30
	126.522.48	8832.56

1 — Yukarıda cins miktar, tahmin bedelleri ile ilk teminatları yazılı üç kalem eşyanın 26/Ağustos 941 Salı günü saat 16 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İşbu üç kalem eşyanın her üç kalemini birden teklifte bulunulabileceği gibi yalnız herhangi bir kalemine de teklifte bulunulabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte yukarıda hizalarında gösterilen miktardaki teminat ve kanunun istediği vesaikle Kasımpaşada bulnan komisyona müracaatları.

4 — Şartnamesi her gün mesai saatleri dahilinde 635 kuruş bedel mukabilinde komisyondan alınabilir. (7159)

İstanbul Hava Mıntaka Depo Amirliğinden:

1 — 28 kalem tamir takımve malzemesi satın alınacaktır.

2 — 260 liralık katî teminatın Bakırköy Malmüdürlüğüne yatırılarak makbuzlarile birlikte 2/9/941 salı günü saat 14,30 da Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmalrı. (7343)

İçkisiz saz

Çağaloğlu Çifte Saraylar Bahçesi

"Kapı,, Cümhuriyet matbaası karşısında

22 Ağustos Cuma günü akşamı

Kıymetli Üstad Münir Nureddin

ve arkadaşlarından klâsik, halk türküleri, ve yeni eserlerini büyük bir zevkle dinlemek fırsatını kaçırmayınız

İlâveten 32 kişiden mürekkep büyük revü

Bahçemizde yapılan fevkalâde gecelerde meşrubat her kısımda «55» kuruştur.

Her Pazar saat 15 den 19,30 a kadar bestekâr SALÂHADDİN PINAR idaresinde 16 kişilik Bayan ve Baylardan müteşekkil saz heyetile birlikte Ses Yıldızı

MÜZEYYEN SENAR

Pek yakında büyük bir sünnet düğünü tertip edilecektir. Çocuklarını kaydettirmek arzu edenler Borsa Kıraathanesine müracaat edebilirler.

İst. Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Beher kilosuna 53 kuruş fiyat tahmin edilen 10 ton koyun eti 1/9/941 Pazartesi günü saat 16 da kapalı zarf usulü eksiltme ile ihale edilecektir. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Muhammen bedeli 5300 lira olup ilk teminatı 397 lira 50 kuruştur. İsteklilerin belli günde en geç saat 15 e kadar teklif mektuplarını kanunî vesikaları ile birlikte Fındıklıda satın alma komisyonuna vermeleri. (7156)

İstanbul Hava Mıntaka Depo Amirliğinden:

1 — (50) adet meşeden su fıçısı yaptırılacaktır.

2 — Katî teminatı olan (68) liranın Bakırköy Malmüdürlüğüne yatırılarak 2/9/941 günü saat 14 de Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satın alma komisyonuna müracaatları. (7337)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Bursa Su İşleri Birinci Şube Müdürlüğü mıntakasındaki Apolyont gölü seddelerinin sekiz metre kotuna yükseltilmesi ve dalgalara karşı mukavemetinin temini için de taş ile kaplanması ameliyat ve inşaatı muhammen keşif bedeli vahidî fiyat esası üzerinden «447122» lira «32» kuruştur.

2 — Eksiltme 15/9/941 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Ankarada Su İşleri Reisliği binası içinde toplanan Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umum su işleri fennî şartnamesile hususî ve fennî şartnameleri ve projeleri 22 lira 36 kuruş mukabilinde Su İşleri Reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 21634 lira 89 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Su İşleri Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (5656—7211)

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası 16 - 8 - 941 vaziyeti

AKTİF	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi Kilogram 72.604.628	102.124.217.77	
Banknot	15.057.918 50	
Ufaklık	547.194.69	117.729 330.96
Dahildeki Muhabirler:		
Türk Lirası	699.596.30	699.596.36
Hariçteki Muhabirler:		
Altın: Safi Kilogram 11.070.198	15.571.119.57	
Altına tahvili kabil serbest dövizler		
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	47.209.049.14	62.780.168.71
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563.—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	21.683.011.—	137.065.552.—
Senedat cüzdanı:		
Ticarî senetler	272.856.516.39	272.856.516.39
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
A — Deruhte edilen evrakı nakdiyen karşılığı esham ve tahvilât (İtibarî kıymetile)	45.448.341.93	
B — Serbest esham ve tahvilât:	8.310.245.19	53.758.587.12
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine avans	4.948.64	
Tahvilât üzerine avans	5.208.436.53	
Hazineye kısa vadeli avans		
Hazineye 3850 No.lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	167.500.000.—	172.713.385.17
Hissedarlar :		4.500.000.—
Muhtelif		7.638.791.46
Yekûn		829.741.928 11

PASİF	Lira	Lira
Sermaye:		15.000.000.—
İhtiyat akçesi:		
Âdi ve fevkalâde	7.822.019,15	
Hususî	6.000.000.—	13.822.019,15
Tedavüldeki Banknotlar:	158.748.563.—	
Deruhde edilen evrakı nakdiye Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	21.683.011.—	
Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	137.065.552.—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	17.000.000.—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen	250.000.000.—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No. lı kanun mucibince ilâveten tedavüle vazedilen	94.000.000.—	498.065.552.—
MEVDUAT:		
Türk lirası	80.025.809.59	
Altın: Safi Kilogram 877.150	1.233.782 03	81.259.591.62
3850 No.lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:		
Safi Klg. 55.541,930	78.124.167.90	78.124.167.90
Döviz taahhüdatı:		
Altına tahvili kabil dövizler		
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	31.136 674.96	31.136.674.96
Muhtelif		112.333.922.48
Yekûn		829.741.928.11

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi %, 4, altın üzerine avans % 3

GAUTHIER VİDAL

ANİLİN VE ALİZARİN BOYALARI

HOROZ MARKA PAKET BOYALARI

ANİLİN FARBEN G.E.VİDAL

Umumî satış deposu: İstanbul Çiçekpazarı sokağı Altıparmak han No. 3-4

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

MİLLİ PİYANGO

30 Ağustos 1941 Zafer Bayramına mahsus fevkalâda PİYANGO PLANI

İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	40.000	40.000
2	10.000	20.000
4	5.000	20.000
40	2.000	80.000
40	1.000	40.000
80	500	40.000
400	100	40.000
4.000	10	40.000
80.000	2	160.000
84.567	YEKÛN	480.000

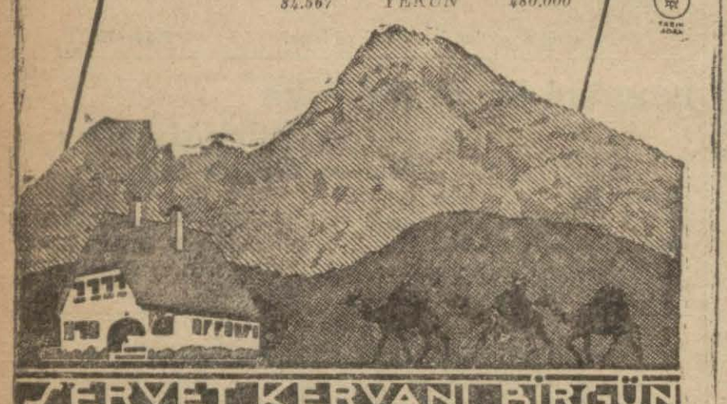

SERVET KERVAN BİRGÜN SİZDE UĞRAR.

23 - 8 Cumartesi gününden itibaren BAKIRKÖYÜNDE

Hazinedar Bağ ve Gazinosu AÇILACAKTIR

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Umum Müdürlüğümüz şehir hatlarında münhal bulunan 50 ve 60 lira kadro ücretli kapı, mevki ve gişe memurluklarile 30 lira ücretli hademe ve bekçiliklere memur ve müstahdem alınacaktır.

Talip olanların fiilî askerlik hizmetini yapmış ve otuz yaşını doldurmamış olmaları şarttır.

Bu evsafı haiz olanların şeraiti anlamak üzere tekmil vesikalarile birlikte Umum Müdürlüğümüz Zat İşleri Şubesine müracaatları ilân olunur. (7283)

Topkapı Maltepesindeki Satınalma komisyonundan:

1 — Beher kilosu 34 kuruş tahmin edilen ve 16/8/941 tarihinde pazarlıkla satın alınacak 15 parti 50 şer bin liralık sığır etniden 13 partisinin fiyatı yüksek görüldüğünden tekrar pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Bunlardan birkaç partiye veya hepsine birden teminatlarını yatırarak talip çıkabilir.

3 — İhaleleri 22/8/941 cuma günü saat 11 den itibaren Topkapı - Maltepesinde askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve hususî şartlar mezkûr komisyonda görülebilir.

4 — Teminatı katiyeleri 7500 yüzer liradır.

5 — İsteklilerin ihale günü ayaktan veya sahra mezbahasında teslim şartlarının herbirine ayrı ayrı fiyatlar teklif edeceklerin uygun görülenine ihale edilecektir. (7204)

* * *

1 — Beher çiftine (800) kuruş fiyat tahmin edilen 50 bin liralık er kundurası pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Taliplerin getirecekleri nümuneler ve nümunelere uygun verecekleri evsaf ve fiyatlar üzerinden muvafık olanı tercih edilecektir. Hususi şartlar Topkapı Maltepesinde askeri satın alma komisyonunda görülebilir.

3 — Kunduralar bir talibe ihale edilebileceği gibi ayrı ayrı taliplere de ihalesi yapılabilir.

4 — İhalesi 27/8/941 çarşamba günü saat 10 da yapılacaktır.

5 — Katî teminat 7500 liradır. (7255)

* * *

1 — Pazarlıkla 15 ton pirinç alınacaktır. Beher kilosunun muhammen fiyatı (48) kuruş ve tutarı (7200) liradır.

2 — Evsaf ve hususî şartlar Topkapı Maltepe askeri satın alma komisyonunda görülebilir.

3 — İhalesi 26/8/941 Salı günü saat 15 de mezkûr komisyonda yapılacaktır.

4 — Katî teminatı (1080) liradır. (7257)

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden:

CİNSİ	Miktarı Çoğu Adet	Azı Adet	Muhammen fiyatı L.	K.	S.	Çoğu tutarı L.	K.	Muvakkat teminat L.	K.	Eksiltme şekli	İhale gün ve saat
Fildekos fanile	700	600	1	40		980					
Atlet fanile	140	100	1	00		140					
						1120		84	00	Açık	29/8/941 saat 14
Frenk gömleği	700	600	2	50		1750					
Kıravat	280	240		85		238					
						1988		149	10	Açık	29/8/941 saat 14.30
Spor pantalon	140	120	1	00		140					
Don	700	600	0	80		560					
Mendil	840	700	0	18		151	20				
Yüz havlusu	175	150	0	75		131	25				
Hamam havlusu	85	80	2	60		91					
Çorap	840	750		70		588					
						1661	45	124	61	Açık	29/8/941 saat 15
Lâcivert yün fanile	35	30	5	00		175		13	12	Açık	29/8/941 saat 15.30
Fotin	280 çift	260	9	50		2660					
Terlik	35 çift	30	2	50		87	50				
						2747	50	206	06	Açık	29/8/941 saat 16

1 — Mektebimizin talebelerine lâzımlı olan cins ve miktarı ve fiatları yukarıda yazılı eşyalar ayrı ayrı beş şartname ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme yukarıda yazılı gün ve saatlerde Ortaköyde Yüksek Deniz Ticareti mektebi müdürlüğünde toplanacak Satınalma Komisyonunca yapılacaktır.

3 — Bunlara ait nümuneleri ve şartnameleri görmeyi arzu edenler mektep muhasebesine müracaat etmelidirler.

4 — Eksiltmelere iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki şartları haiz olmaları lâzımdır.

5 — Taliplerin yukarıda yazılı muvakkat teminatlarını İst. Yüksek mektepler muhasebeciliğine yatırdıklarını gösterir makbuzlarını veya banka mektuplarını ve Ticaret Odasının 1941 yılı belgelerini Komisyona ibraz etmeleri lâzımdır. (6862)

Beni okuyunuz

Namlı Kayserili [APIKOĞLU]

Türk sucuklarını daima tercih ediniz. Çünkü sıhhat ve menfaatiniz iktızasıdır. İstanbul Balıkpazarı Taşçılar. Telefon: 24340.

BORSA

20 - 8 - 941 muamelesi

Londra	1	Sterlin	5,24
Nevyork	100	Dolar	130. 0250
Cenevre	100	İav. Fr.	—.—
Madrit	100	Peseta	12. 9375
Yokoha.	100	Yen	—.—
Stokhol.	100	İsveç kr	31. 0050

ESHAM VE TAHVİLÂT

Yüzde 5	İkramiyeli 938		19.60
„ 5	„ 1933 Erganî	A.B.C.	20.30
„ 7	Sivas-Erzurum	1	—.—
„	„	2	20.35
„	„	3	20.35
„	„	4	20.35
„	„	5	20.35
„	„	6	20.35
„	„	7	20.35
Ana. De. yolu mümessil		1	—.—
Türkiye İş Bankası nama			—.—
Asian Çimento			—.—
Merkez Bankası			—.—

İst. Lv. Âmirliği Satın alma komisyonu ilânları

41,500 kilo mikset alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25/8/941 Pazartesi günü saat 16 da Tophanede Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 2282 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 171 lira 19 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. (189-7326)

Askerî Fabrikalar satınalma Komisyonu İlânları

Kırıkkalede yaptırılacak inşaat

Keşif bedeli 22082 lira 02 kuruş olan yukarıda yazılı inşaat Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 29/8/941 cuma günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir.

Şartname 1 lira 14 kuruştur. Katî teminat 3312.31 liradır. (7208)

* * *

Malzemenin cins ve miktarı	İhalenin gün ve saati			Muhammen bedel Lira	Katî teminat Lira	Şartname bedeli Kuruş
600 ton mazot	28/8/941	Perşembe	14	73.800	9880	369
153 ton benzin	28/8/941	»	14,30	48.960	7344	245
3 kalem galvanizli demir Saç levha ve demir tel	28/8/941	»	15	26.500	3975	133
150-300 ton yerli linters pamuğu	28/8/941	»	15,30	84.000	10900	420

Yukarıda yazılı malzeme hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca pazarlıkla ihale edilecektir. Muhammen bedellerile katî teminatları ve şartname paraları hizalarında gösterilmiştir. (7261)

* * *

Malzemenin cins ve miktarı	İhalenin gün ve saati			Muhammen bedel Lira	Katî teminat Lira	Şartname parası Kuruş
20.000 metre ipek kumaş	1/9/941	Pazartesi	15	75.000	11250	375
9 kalem ve ceman 88 ton maden yağı	1/9/941	Pazartesi	10,30	69.660	9464	349

Yukarıda yazılı malzeme hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü satın alma komisyonunca, pazarlıkla ihale edilecektir. Muhammen bedelleri katî teminatları hizalarında yazılıdır. (7263)

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden:

CİNSİ	Miktarı Çoğu Kilo Gr.	Adet	Azı Kilo Gr.	Adet	Muhammen fiyatı L. K. S.	Çoğu tutarı L. K.	Muvakkat teminatı Lira K.	Eksiltme şekli	İhale gün ve saati
Ekmek	45000		25000	(narh)	12 25	5512 50	413 44	Kapalı zarf	28/8/941 11
Dağlıç eti	14000		8000		58	8120			
Kuzu eti	3000		2000		58	1740	739 50	Kapalı zarf	28/8/941 11,30
						9860			
Sade Urfa yağ	4000		3000		177	7080	531 00	Kapalı zarf	28/8/941 13
Toz şeker	7000		5000		48	3360			
Kesme şeker	1800		1400		51	918	457 35	Kapalı zarf	28/8/941 13,30
Reçel	2800		2000		65	1820			
						6098			
K. Peyniri	900		600		120	1080			
B. Peynir	1500		1000		70	1120	292 50	Açık	28/8/941 14
Yumurta		40000		24000	2	800			
Limon		20000		18000	4 50	900			
						3900			
Z. Yağı	1800		1200		90	1620	121 50	Açık	28/8/941 14,30
Sabun	1600		1000		56	896	153 45	Açık	28/8/941 15
Zeytin	2500		1800		46	1150			
						2046			
Kuru fasulya	2000		1400		30	600			
K. Barbunya fasulya	800		400		22	176			
Nohut	400		300		30	120	260 25	Açık	28/8/941 15,30
Y. Mercimek	800		600		28	224			
K. Mercimek	600		400		25	150			
Pirinç (Viyonala)	4000		3000		55	2200			
						3470			
Tuz	1200		800		7	84			
Konserve(bezelya)	800		600		65	520			
Konserva salça	1000		800		52	520			
Sirke	800		500		10	80	178 80	Açık	28/8/941 16
Soda	2000		1400		9	180			
K. Sovan	4000		3000		7	280			
Patates	5000		4000		12	720			
						2384			
K. Kayısı	1000		600		120	1200			
K. Üzüm	1000		600		45	450	146 25	Açık	28/8/941 16,15
Kuş üzümü	250		150		40	100			
Çam fıstığı	200		100		100	200			
						1950			
Süt	3400		2600		20	680			
S. Yoğurdu	1200		800		33	396	86 70	Açık	28/8/941 16,30
K. yoğurdu	1000		800		8	80			
						1156			
Pirinç unu	600		400		35	210			
Tel şehriye	120		80		44	52 80			
Arpa şehriye	250		150		44	110			
Un	2600		1800		23	598	142 56	Açık	28/8/941 16.45
Makarna (irmikli)	1200		800		47	564			
İrmik	600		400		37	222			
Nişasta	400		250		36	144			
						1900			
Ispanak	4000		3000		8	320			
Lâhana	2500		1800		7	175			
Kök kereviz	2000		1500		10	200			
Pırasa	2600		1800		7	182			
Semizotu	300		150		7	21			
S. Yaprak	200		100		17	34			
T. Yaprak	100		800		20	20			
Enginar		600		500	5	30			
Sırık domatesi	600		400		8	48			
Yer domatesi	1400		1200		6	84			
Patlıcan	4000		2000		22	880			
T. Ç. fasulya	600		400		12	72			
A. K. fasulya	1000		800		14	140			
T. barbunya fasulya	400		250		14	56	249 23	Açık	28/8/941 19
S. kabağı	1200		1000		9	108			
Helvacı kabak	1000		800		6	60			
Salatalık	2000		1600		2	40			
Maydanoz		10000 demet		6000 demet	0 75	75			
Dereotu		2000 demet		1200 demet	0 75	15			
Karnabahar	600		400		15	90			
T. Bamya	500		400		25	125			
T. Bezelya	300		200		12	36			
T. Sovan		3000 demet		2000 demet	1 50	45			
Y. Salata		1500 demet		1000 demet	1	15			
D. Biber	600		500		20	120			
Marul		1000		600	2 50	25			
Havuç	3000		2000		6 50	195			
T. Bakla	1400		1200		8	112			
						3323			

1 — Mektebimizin mayıs 942 nihayetine kadar ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarı yazılı erzak ve saire 13 şartname ile ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme, Ortaköyde Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünde 28/8/941 perşembe günü yukarıda gösterilen saatlerde ve hizalarında yazılı şekillerde Mektep Satınalma Komisyonunca yapılacaktır.

3 — Bunlara ait şartnameleri görmeyi arzu edenler mektep muhasebesine müracaat etmelidirler.

4 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki şartları haiz olmaları lâzımdır.

5 — Kapalı zarf usuliyle olan eksiltmelere iştirak edecekler sözü geçen kanunun 32 nci maddesi tarifatı dairesinde zarflarını ihzar etmeleri ve bu tekemmül etmiş zarfları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Posta ile yapılacak tekliflerde gecikmeler kabul edilmiyecektir.

6 — Eksiltmelere iştirak edeceklerin yukarıda yazılı muvakkat teminatlarını İst. Yüksek Mektepler Muhasebeciliğine yatırdıklarını gösterir makbuzlarını veya banka mektuplarını ve Ticaret Odasının 1941 yılı belgesini Komisyona ibraz etmeleri lâzımdır. Kpalı zarf eksiltmesi için bu vesaik zarflara konulacaktır.) (6812)

Borsa harici altın fiyatı

Reşadiye	25	Lira 50	Kş.
altın Beşibirlik	113	„ —	„
Küçe altın grami	3	„ 43	„

ZAYİ — Hukuk fakültesinden aldığım 940-41 yılına ait şebekeyi zayi ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 6606 Reşad Oral

Sahibi: Z. T. EBÜZZİYA

Neşriyat Müdürü: C. BABAN

Basıldığı yer: Matbaai EBÜZZİYA